

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання - українська

Для освітньо-професійної програми Технологічна експертиза та безпека харчової продукції

Код та найменування спеціальності 181 «Харчові технології»

Шифр та найменування галузі знань 18 «Виробництво та технології»

Ступінь вищої освіти магістр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою університету

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка.....	4 стор.
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4 стор.
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти.....	5 стор.
1.3	Міждисциплінарні зв'язки.....	5 стор.
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС.....	5 стор.
2	Зміст дисципліни:.....	6 стор.
2.1	Програма змістових модулів.....	6 стор.
2.2	Перелік практичних робіт.....	7 стор.
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи.....	7 стор.
3	Критерії оцінювання результатів навчання.....	8 стор.
4	Інформаційні ресурси.....	8 стор.

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Сприяє розвитку у здобувачів вищої освіти оволодіння знаннями та практичними навичками в сфері охорони та розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, що дозволить їм орієнтуватися в потоці наукової і інноваційно-технічної інформації. Це забезпечить можливість використовувати є засвоєння узагальнених у теорії та практиці управління інтелектуальною власністю знань і закріплення їх на практичних заняттях, формування навичок у прийнятті рішень стосовно вирішення проблем розвитку інтелектуальної власності в контексті інноваційного поступу вітчизняної економіки. В результаті вивчення курсу інтелектуальної власності студенти повинні

знати:

- економіко-правовий зміст інтелектуальної власності;
- структуру інтелектуальної власності;
- сутність і структуру промислової власності;
- сутність і специфіку авторського права;
- особливості формування та реалізації суміжних прав;
- сутність і механізм комерціалізації інтелектуальної власності;
- структуру та класифікацію ліцензійних угод;
- особливості захисту прав інтелектуальної власності;
- міжнародні аспекти розвитку інтелектуальної власності;
- роль і значення інтелектуальної власності у формуванні національної інноваційної системи.

вміти:

- прогнозувати й критично оцінювати можливості підприємства щодо створення та комерційного використання об'єктів інтелектуальної власності;
- розробляти перспективні плани заходів зі створення та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності;
- розробляти заходи щодо стимулювання інтелектуальної діяльності та втілення її результатів у виробництво;
- оформлювати договори на придбання, створення, передачу прав та продаж об'єктів інтелектуальної власності;
- розробляти та оформляти заявкові документи на об'єкти інтелектуальної власності на предмет видачі охоронних документів;
- реалізовувати заходи щодо підвищення економічної, соціальної та екологічної ефективності інтелектуальної діяльності підприємства;
- організовувати комерційні зв'язки з організаціями з приводу розроблення та використання об'єктів інтелектуальної власності;
- забезпечувати ефективну взаємодію структурних підрозділів підприємства, задіяних в інтелектуальній діяльності;
- виявляти можливості підприємства щодо створення об'єктів інтелектуальної власності.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 181 Харчові технології, освітньо-професійній програмі «Технологічна експертиза та безпека харчової продукції» підготовки магістрів.](#)

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 3. Здатність захищати інтелектуальну власність у сфері харчових технологій.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Відшуковувати, систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій.

ПРН 8. Здійснювати захист інтелектуальної власності у сфері харчових технологій, виконувати відповідні патентні дослідження, готувати документи на отримання патентів на винаходи і корисні моделі.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – ділова та професійна мова, послідовні – кваліфікаційна робота.

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на І курсі у II семестрі для денної та заочної форм навчання

Кількість кредитів ECTS- 3, годин - 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	16	14
заочна	16	6	10
Самостійна робота, годин	Денна -60		Заочна – 74

2. Зміст дисципліни

2.1. Програма змістовних модулів

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи створення та використання об'єктів інтелектуальної власності.

№	Зміст теми	Кількість лекц. годин	
		денна	заочна
1.	Вступ до інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як економіко-правова категорія. Засади інтелектуальної власності в аспекті соціальної відповідальності та свідомості. Еволюція теоретичних уявлень про зміст та структуру відносин власності. Роль інтелектуальної власності в інформаційному суспільстві та в умовах діджиталізації господарських процесів.	2	0,5
2.	Сутність та структура промислової власності. Види об'єктів промислової власності. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу товарів і послуг як важлива складова інтелектуальної власності. Відносини щодо нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.	2	1
3.	Особливості формування та розвитку авторського та суміжних прав. Сутність та специфіка авторського права. Особливості формування та реалізації суміжних прав.	2	0,5
4.	Міжнародне співробітництво в сфері інтелектуальної власності. Проблеми формування глобального ринку прав на об'єкти інтелектуальної власності. Міжнародне співробітництво у сфері патентного права. Міжнародні аспекти охорони та захисту авторського та суміжних прав. Використання міжнародних інформаційних ресурсів з регулювання відносин у сфері об'єктів інтелектуальної власності.	1	0,5
5.	Формування інституту інтелектуальної власності в Україні. Роль та значення інтелектуальної власності у формуванні національної інноваційної системи. Проблеми та перспективи розвитку інтелектуальної власності в Україні. Використання вітчизняних інформаційних ресурсів з регулювання відносин у сфері об'єктів інтелектуальної власності.	1	0,5
Всього		8	3

Змістовний модуль 2. Економіко-правові аспекти інтелектуальної власності

№	Зміст теми	Кількість лекц. годин	
		денна	заочна
1.	Актуальні питання комерціалізації інтелектуальної власності. Сутність і механізм комерціалізації інтелектуальної власності. Необхідність захисту інтелектуальної власності у сфері харчових технологій. Технологія створення об'єктів промислової інтелектуальної власності (винахід, корисна модель), етапи підготовки документів на отримання патентів на винаходи і корисні моделі. Організаційне та юридичне забезпечення створених об'єктів промислової інтелектуальної власності (винахід, корисна модель). Ліцензійні угоди, їх структура та класифікація. Економічна ефективність ліцензування	2	1
2.	Охорона та захист прав інтелектуальної власності. Потреба охорони та захисту прав інтелектуальної власності. Охорона прав промислової власності. Охорона авторського та суміжних прав. Відповідальність за порушення вимог щодо використання об'єктів інтелектуальної власності. Механізми захисту об'єктів інтелектуальної власності у сфері харчових технологій.	3	1
3.	Управління інтелектуальною власністю. Поняття управління інтелектуальною власністю: умови та принципи. Життєвий цикл об'єкта інтелектуальної власності. Маркетинг інтелектуальної власності	3	1
Всього		8	3

2.2. Перелік практичних робіт

№ практич. роб.	Назва практичної роботи	Годин	
		Денна	Заочна
		2	1
1	Алгоритм пошуку, систематизації та аналізу патентів та іншої науково-технічної інформації з різних джерел для вирішення поставлених задач. Патентний пошук у вітчизняних базах даних	2	2
2	Патентний пошук у міжнародних базах даних	2	2
3	Викладення суті винаходу (корисної моделі), складання формули	4	2
4	Оформлення документів заявки на винахід (корисну модель)	2	2
5	Ціноутворення об'єктів інтелектуальної власності	4	2
Всього		14	10

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Опрацювання лекційного матеріалу	10	15
	Тема 1. Вступ до інтелектуальної власності	1	2
	Тема 2. Сутність та структура промислової власності	1	2
	Тема 3. Особливості формування та розвитку авторського та суміжних прав	1	1
	Тема 4. Охорона та захист прав інтелектуальної власності	1	2
	Тема 5. Актуальні питання комерціалізації інтелектуальної власності	2	2
	Тема 6. Міжнародне співробітництво в сфері інтелектуальної власності	1	2
	Тема 7. Формування інституту інтелектуальної власності в Україні	1	2
	Тема 8. Управління інтелектуальною власністю	2	2
2	Підготовка до практичних занять	10	15
	Тема 1. Алгоритм пошуку, систематизації та аналізу патентів та іншої науково-технічної інформації з різних джерел для вирішення поставлених задач. Патентний пошук у вітчизняних базах даних	2	3
	Тема 2. Патентний пошук у міжнародних базах даних	2	3
	Тема 3. Викладення суті винаходу (корисної моделі), складання формули	2	3
	Тема 4. Оформлення документів заявки на винахід (корисну модель)	2	3
	Тема 5. Ціноутворення об'єктів інтелектуальної власності	2	3
3	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	2	3
	Тема 9. Комерційна концесія (франчайзинг): поняття, світовий досвід, оцінка ефективності застосування	20	20
4	Виконання індивідуальних завдань	20	24
Всього		60	74

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: поточний, підсумковий – диф. залік
диф. залік/екзамен

Нарахування балів за виконання змістового модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	min	max	Кількість робіт	Сумарні бали		Кількість робіт	Сумарні бали	
				min	max		min	max
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи створення та використання об'єктів інтелектуальної власності								
Виконання практичних робіт	6/10	10/18	2	12	20	2	20	36
Опрацювання тем, не винесених на лекції	6/12	10/20	1	6	10	1	12	20
Виконання індивідуальних завдань	12	20	1	12	20	-	-	-
Проміжна сума	-	-	-	30	50	-	32	56
Рейтинг за творчі здобутки	0/-	5/-	-	0	5	-	-	-
Модульний контроль (тестовий)	30/28	45/44	-	30	45	-	28	44
Оцінка за змістовий модуль 1				60	100		60	100
Змістовний модуль 2. Економіко-правові аспекти інтелектуальної власності								
Виконання практичних робіт	4/7	7/12	3	12	21	3	21	36
Опрацювання тем, не винесених на лекції	6/11	10/20	1	6	10	1	11	20
Виконання індивідуальних завдань	12	19	1	12	19	-	-	-
Проміжна сума				30	50	-	32	56
Рейтинг за творчі здобутки	0/-	5/-	-	0	5	-	-	-
Модульний контроль (тестовий)	30/28	45/44	-	30	45	-	28	44
Оцінка за змістовий модуль 2				60	100		60	100

4. Інформаційні ресурси

1. Конспект лекцій з дисципліни "Інтелектуальна власність" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 181 "Харчові технології" галузі знань 18 "Виробництво та технології". Ступінь вищої освіти магістр / В. В. Лагодієнко, В. А. Шалений ; Каф. управління бізнесом. — Одеса : ОНТУ, 2022. — 82 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1978005>

2. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни "Інтелектуальна власність" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 181 "Харчові технології" галузі знань 18 "Виробництво та технології". Ступінь вищої освіти магістр / В. В. Лагодієнко, В. А. Шалений ; відп. за вип. Н. Й. Басюркіна ; Каф.

управління бізнесом. — Одеса : ОНТУ, 2022. — 33 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1978023>

3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Інтелектуальна власність" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 181 "Харчові технології" для галузі знань 18 "Виробництво та технології". Ступінь вищої освіти магістр / В. В. Лагодієнко, В. А. Шалений ; відп. за вип. Н. Й. Басюркіна ; Каф. управління бізнесом. — Одеса : ОНТУ, 2022. — 21 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1978048>

4. Алгоритми формування та оцінювання інтелектуальної власності [Текст] : монографія / Л. О. Іванова, Ф. А. Трішин, В. П. Малих, І. І. Шофул. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — 160 с. : табл., рис. — Бібліогр.: с. 134-138.

<https://card-file.ontu.edu.ua/handle/123456789/10946>

5. Методи оцінювання об'єктів інтелектуальної промислової власності [Текст] : монографія / Л. О. Іванова, Б. А. Ломовцев, Є. В. Іваненко, П. Б. Ломовцев; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса, 2020. — 84 с.

<https://card-file.ontu.edu.ua/handle/123456789/13469>

6. Мікульонок, І.О. Інтелектуальна власність [Текст] : навч. посіб. / І. О. Мікульонок ; Нац. техн. ун-т України "Київський політехнічний інститут". — 3-тє вид., перероб. та допов. — Київ : Кондор, 2016. — 242 с. — Бібліогр.: с. 240.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cn.v.BibRecord.160427>

7. Романадзе, Л.Д. Інтелектуальна власність [Текст] : підруч. для студентів екон. спец. / Л. Д. Романадзе, П. М. Цибульов, О. О. Кулініч ; Одес. нац. екон. ун-т. — Херсон : Олді-Плюс, 2016. — 424 с. — Бібліогр.: с. 352-386.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cn.v.BibRecord.156996>

8. Цибульов, П.М. Офіс управління інтелектуальною власністю: створення, робота, ефективність [Текст] : навч. посіб. / П. М. Цибульов, В. П. Чеботарьов ; Укр. ін-т наук.-техн. експертизи та інформації. — Київ : УкрІНТЕІ, 2016. — 196 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cn.v.BibRecord.157777>

9. Фордзюн, Ю.І. Основи інтелектуальної власності [Текст] : навч. посіб. / Ю. І. Фордзюн, В. М. Кабацій ; Мукачів. держ. ун-т. — Київ : Кондор, 2015. — 208 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cn.v.BibRecord.153667>

10. Інноваційні процеси та оцінювання малого бізнесу в харчовій галузі [Текст] : монографія / Л. О. Іванова, І. І. Шофул, С. В. Малих, Л. М. Сагач ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса, 2020. — 170 с.

<https://card-file.ontu.edu.ua/handle/123456789/13483>

11. Воїнова, С. О. Методичні вказівки до складання комплексу документів щодо отримання патенту на винахід (корисну модель) з дисципліни "Інтелектуальна власність та патентознавство" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 151 - "Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології" ден. та заоч. форми навчання / С. О. Воїнова ; відп. за вип. В. А. Хобін ; Каф. автоматизації технологічних процесів і робототехнічних систем. — Одеса : ОНАХТ, 2016. — Електрон. текст. дані: 44 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cn.v.BibRecord.157477>